

Sygn.akt: 1/A/2009

P o s t a n o w i e n i e
Trybunału Arbitrażowego do spraw Sportu
przy Polskim Komitecie Olimpijskim

Dnia 20 marca 2009 r. w Warszawie,
Trybunał Arbitrażowy do spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim –
Zespół Orzekający w składzie:

Romana Troicka - Sosińska – przewodnicząca
Maria Zuchowicz – arbiter
Wiktor Cajselski – arbiter

po rozpoznaniu w dniach 6 i 20 marca 2009 roku, wniosku z dnia 19 lutego 2009 roku o zawieszenie w czynnościach Zarządu i Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Szachowego i wyznaczenie kuratora dla Polskiego Związku Szachowego, wniesionego przez Ministra Sportu i Turystyki, działającego jako organ sprawujący nadzór nad Polskim Związkiem Szachowym,

p o s t a n a w i a :

1. zawiesić z dniem 20 marca 2009 roku w czynnościach Zarząd i Komisję Rewizyjną Polskiego Związku Szachowego, na podstawie dyspozycji art. 23 a ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o sporcie kwalifikowanym,
2. wyznaczyć kuratora w osobie Bartłomieja Korpaka z listy kuratorów przy Prezesie Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim,
3. określić zakres obowiązków kuratora w następujący sposób:
 - a. kurator zobowiązany jest do zwołania w terminie 3 (trzech) miesięcy Walnego Zebrania Delegatów PZSzach w celu wyboru nowych władz (art. 23 a ust. 5 ustawy o sporcie kwalifikowanym);
 - b. kuratorowi przysługują statutowe uprawnienia Zarządu PZSzach (art. 23 a ust.6 ustawy o sporcie kwalifikowanym);
 - c. kurator otrzymuje za wykonywanie swoich czynności wynagrodzenie miesięczne w wysokości 4200 PLN (cztery tysiące dwieście PLN) brutto, które pokrywa Minister Sportu i Turystyki na podstawie zawartej z kuratorem umowy.
4. zaliczyć opłatę wniesioną przez Ministra Sportu i Turystyki wraz z przedmiotowym wnioskiem z dnia 19 lutego 2009 roku w całości na poczet kosztów postępowania przed Trybunałem Arbitrażowym ds. Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim.

NA ORYGINALE WŁAŚCIWE PODPISY

SEKRETARZ
TRYBUNAŁU ARBITRAŻOWEGO
ds. SPORTU przy PKOl

Uzasadnienie

Minister Sportu i Turystyki w dniu 19.02.2009 r. złożył do Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu przy PKOl wniosek o zawieszenie w czynnościach Zarządu i Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Szachowego i wyznaczenie kuratora a nadto o wyznaczenie kuratora na czas trwania postępowania. Minister Sportu i Turystyki wniosek uzasadnił tym, że w wyniku ustaleń dokonanych w wyniku postępowania sprawdzającego, zainicjowanego skargą Śląskiego Związku Szachowego, w obliczu stopnia stwierdzonych nieprawidłowości oraz jego skutków, uznał za zasadne skierowanie wniosku do Trybunału w trybie art. 23 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym.

Podstawą wniosku Ministra Sportu i Turystyki był następujący stan faktyczny sprawy: W dniu 24.05.2008 r. odbyło się zebranie Zarządu PZSzach, na którym Zarząd postanowił, m. in. uporządkować ewidencję klubów w Centralnym Rejestrze. Prezes PZSzach poinformował na tym spotkaniu, że czynności podjęte przez Skarbnika i Prezesa wzywające Związki wojewódzkie i kluby przyniosły połowiczny sukces. Zarząd podjął decyzję o wykreśleniu klubów, które zalegają ze składkami za lata 2005-2007 lub 2006-2007. Pełną listę wniosków o wykreślenie klubów przedstawiono na zebraniu. Zarząd ustalił, że lista zostanie zamieszczona na stronie internetowej PZSzach oraz wyznaczono termin uregulowania zaległości i odwołania się od tej decyzji do dnia 30.06.2008 r. (protokół zebrania 23 (3/2008)). W dniu 30.05.2008 r. Zarząd wydał na oficjalnej stronie internetowej komunikat o podjętej decyzji o wykreśleniu z CR klubów. Poinformował, że klubom przysługuje prawo odwołania się od decyzji do dnia 30.06.2008 r. Do komunikatu załączył wykaz klubów do wykreślenia (120 klubów). Dodatkowo informowano Kluby, że po upływie terminu na złożenie odwołania zostanie określona ilość mandatów przysługująca Wojewódzkim Związkom Szachowym na Walne Zgromadzenie Sprawozdawczo-Wyborcze zaplanowane na 29.11.2008 r. W komunikacie z 4.07.2008 r. Zarząd poinformował, że z dniem 11.07.2008 r. zostanie wykreślonych 111 klubów, które nie uregulowały składek do 30.06.2008 r. Jednocześnie Zarząd wyznaczył w/w klubom dodatkowy 7-dniowy termin do uregulowania zaległych składek. W kolejnym komunikacie z 24.07.2008 r. Zarząd poinformował o wykreśleniu klubów oraz poinformował, że odwołania klubów zostaną rozpoznane przez Zarząd w dniu 30.08. 2008 r. Na posiedzeniu w dniu 30.08.2008 r. Zarząd podjął uchwałę o zwołaniu WZ Zgromadzenia Sprawozdawczo-Wyborczego Delegatów PZSzach na dzień 29.11.2008 r. oraz w drodze uchwały (nr 4/VIII/2008 r.) Zarząd ustalił listę mandatów na WZ S-W. D. na podstawie stanu ewidencyjnego klubów w Wojewódzkich Związkach Szachowych na dzień 01.07.2008 r. W dniu 29.11.2008 na WZ Sprawozdawczo - Wyborczym Delegatów PZSzach wzięli udział delegaci wyłonieni w

oparci o nową liczbę mandatów ustaloną zgodnie z uchwałą 4/VIII/08. W zjeździe brali udział przedstawiciele Departamentu Prawno-Kontrolnego. Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zjazd przebiegał zgodnie z harmonogramem i w rzeczowej atmosferze.

Protest w sprawie przebiegu Walnego Zgromadzenia Delegatów złożył do Ministra Sportu i Turystyki Śląski Związek Szachowy Protest dotyczył ważności WZ oraz podjętych na nim uchwał. Prezes Śląskiego Związku zarzucił bezpodstawne i bezprawne niedopuszczenie do udziału w WZ wszystkich wybranych zgodnie ze statutem PZSzach delegatów ŚZSzach oraz innych Wojewódzkich Związków Szachowych. Minister Sportu i Turystyki pismem z 30.12.2008 zwrócił się do władz PZSzach o udzielenie pisemnych wyjaśnień i przekazanie stosownych dokumentów. W odpowiedzi Prezes PZSzach uznał protest ŚZSzach za nieuzasadniony. Wyjaśnił, że podczas wcześniejszych zebrań Zarządu podjęto szereg uchwał wykreślających kluby zalegające z opłacaniem składek np. uchwały z dnia 26.01.2008 r.

W dniu 19.02.2009 r. Minister Sportu złożył wniosek do TA przy PKOl o zawieszenie w czynnościach Zarządu i Komisji Rewizyjnej PZSzach i wyznaczenie kuratora. Minister Sportu zarzucił Zarządowi PZSzach działanie niezgodne z prawem, postanowieniami statutu i regulaminami wewnętrznymi związku. Zgodnie z ustawą o sporcie kwalifikowanym (art. 23), jeżeli działalność związku jest niezgodna z prawem, postanowieniami statutu lub regulaminów w zależności od rodzaju stwierdzonych nieprawidłowości Minister Sportu, który sprawuje nadzór nad związkami sportowymi może m. in. wystąpić do TA przy PKOl o zawieszenie zarządu związku sportowego. Minister wniósł również o zawieszenie Komisji Rewizyjnej uzasadniając to charakterem i funkcją tego organu, w ramach której bezpośrednio zawiera się nadzór nad działalnością Zarządu. Władze PZSzach. zostały wybrane przez, WZ którego prawidłowość zwołania jest kwestionowana. Tak więc ważność uchwał powziętych przez WZ jest także kwestionowana.

W odpowiedzi na wniosek Ministra PZSzach, wnoszący o odrzucenie wniosku Ministra i stwierdził, że decyzje w sprawie wykreślenia klubów z powodu niepłacenia składek zapadały w formie uchwał, poddawane były głosowaniu i były uwzględnione w agendzie zebrania Zarządu. Sprawy te nie były rozpoznawane w trybie administracyjnym; zarząd nie podejmował decyzji, lecz uchwałę. W sprawie możliwości odwołania się Klubów od tych uchwał do Walnego Zgromadzenia PZSzach stwierdził, że odwołania do Walnego Zgromadzenia ma charakter kasacyjny a nadto walne zgromadzenia odbywają się co dwa lata. Utrata członkostwa zdaniem PZSzach następuje na podstawie prawomocnej uchwały Zarządu art. 13 ust. 1 pkt. 3 Statutu. Brak doręczenia skreślonym klubom uchwały w tej sprawie PZSzach wyjaśnia w ten sposób, że w PZSzach. było przyjęte informowanie klubów o wszystkich istotnych sprawach na stronie

internetowej, że śledzenie strony internetowej PZSzach. jest obowiązkowe, a zatem taka forma informowania klubów o istotnych dla nich kwestiach jest dostateczna.

Podczas rozprawy w dniu 5.03.2008 r. PZSzach. złożył dokumenty, o które wnosił Trybunał czyli: Komunikaty Organizacyjno Finansowe w sprawie m.in. wysokości składek członkowskich z 2008, 2007 i 2006 r.; dowód złożenia wniosku o zmianę danych do KRS, pismo do Wojewódzkich Związków Szachowych z 31.05.2008 r. Komunikat z 30.05.2008 r. w sprawie wykreślenia klubów z centralnego Rejestru PZSzach.; Komunikat z 4.07.2008 r. w sprawie wykreślenie klubów z PZSzach.; pismo z 4.09.2008 r. do Prezesów Wojewódzkich Związków Szachowych z dowodami nadania w sprawie weryfikacji klubów przez Walnym Zgromadzeniem, Protokół zebrania Zarządu PZSzach. z 26 stycznia 2008 r.; Protokół zebrania Zarządu PZSzach. z 4-6 kwietnia 2008 r.

Przedstawiciele Komisji Rewizyjnej złożyli do Trybunału pismo zawierające wyjaśnienie znanych Komisji faktów istotnych dla sprawy, pismo KR do Prezesa PZSzach. z 15.09.2008 r. oraz Protokół z kontroli stanu stowarzyszenia sporządzony przez KR w dniu 3.03.2009r.

Minister Sportu i Turystyki w piśmie do TAS z dnia 10.03.2009 r. ustosunkował się do stanowiska PZSzach z 2.03.2009 r. Minister podniósł, że: z treści przedłożonych przez PZSzach dokumentów nie wynika, że Zarząd PZSzach podejmował uchwały w sprawie wykluczenia ze związku 120 klubów, ponieważ nie ma tych uchwał w wykazie uchwał podejmowanych przez Zarząd; twierdzenia PZSzach dotyczące interpretacji statutu stają w sprzeczności treścią § 18 lit.h Statutu; prawomocność uchwał zarządu PZSzach jest opatrzenie przez Zarząd PZSzach rozumiana, albowiem rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia – zdaniem Ministra odwołania od uchwał Zarządu w sprawie wykluczenia klubów powinny być rozpoznane przez Walne Zgromadzenie; w kwestii sposobu doręczania klubom uchwał Zarządu PZSzach w sprawie wykluczenia zdaniem Ministra sposób przyjęty przez PZSzach w drodze zawieszania tych uchwał na stronie internetowej związku było niewystarczający, ponieważ nie wynika z przepisów wewnętrznych związku i wobec tego było niezgodne z ogólnie obowiązującymi przepisami, bowiem uniemożliwiono klubom złożenie odwołań od uchwał w sprawie wykluczenia ich ze związku.

PZSzach w piśmie z dnia 13.03.2009 r. ponownie wnosił o oddalenie wniosku Ministra Sportu.

Trybunał ustalił co następuje:

Wniosek Ministra Sportu i Turystyki o zawieszenie władz PZSzach. i powołanie Kuratora był uzasadniony.

Zgodnie ze statutem członkostwo w PZSzach. ustaje w wyniku wykluczenia przez Zarząd w przypadku zalegania przez członka z opłatą składek przez okres jednego roku pomimo wezwania do ich uiszczenia - § 13 ust. 2 statutu. Statut w art. 13 nie określa, w jakim trybie zarząd związku podejmuje decyzje w sprawie wykluczenia członka, nie określa także trybu odwoławczego, - chociaż w art.18 statutu ustalającym kompetencje Walnego Zgromadzenia Delegatów przewiduje się (lit h) rozpatrywanie odwołań od uchwał zarządu PZSzach, w sprawie wykluczenia lub zawieszenia w sprawach członkowskich. Z powyższego wynika, że w sprawie wykluczenia członka Zarząd powinien podejmować uchwałę. Powyższy pogląd potwierdza treść § 22 pkt.4 statutu PZSzach., z którego wynika, że do kompetencji Zarządu należy podejmowanie uchwał o przyjęciu lub ustaniu członkostwa zwyczajnego i wspierającego.

Trybunał na marginesie zauważa, że statut PZSzach. w § 13 ust. 1 lit. b przewiduje ustanie członkostwa w przypadku rozwiązania się WZSzach, stowarzyszenia lub klubu; nadto § 13 ust. 1 lit. c statutu przewiduje możliwość ustania członkostwa na skutek wykluczenia w przypadku zaniku działalności klubu lub stowarzyszenia - z powyższego wynika, że w takich przypadkach do stwierdzenia ustania członkostwa wystarcza urzędowe ustalenie ww. okoliczności i podjęcie stosownej uchwały przez Zarząd w przypadku przewidzianym w § 13 ust. 1 lit. c.

Wracając do procedury zmierzającej do wykluczenia klubów ze związku z powodu zalegania ze składkami przez okres jednego roku warunkiem podjęcia uchwały w sprawie wykluczenia jest zaleganie z opłatą składek członkowskich pomimo wezwania do ich uiszczenia. Ponieważ warunkiem wszczęcia postępowania zmierzającego do wykluczenia klubu ze związku jest bezskuteczne wezwanie klubu do uiszczenia zaległych składek, konieczne jest skuteczne wezwanie klubu do ich uiszczenia pod rygorem wykluczenia ze związku. Dla zachowania procedury konieczne jest zatem takie zawiadomienie klubów niepłacących składek, aby wezwanie mogło dotrzeć do osób reprezentujących dany klub - a zatem doręczenie pisma w sprawie uregulowania zaległych składek może być doręczone zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami o ile przepisy PZSzach. nie przewidują innego trybu doręczeń lub porozumiewania się z klubami.

Po bezskutecznym wezwaniu klubów zalegających ze składkami Zarząd może podjąć uchwałę o wykluczeniu klubów ze związku i tę uchwałę należy doręczyć zainteresowanym klubom z pouczeniem, co do możliwości i terminu złożenia odwołania do Walnego Zgromadzenia Delegatów. W oparciu o ustaloną w ten sposób liczbę klubów należy ustalić liczbę przysługujących WZSzach delegatów z warunkowym uwzględnieniem klubów, które złożyły odwołania. Walny Zjazd Delegatów (delegaci w liczbie ustalonej bez wykluczonych klubów) w pierwszej kolejności rozpozna złożone uprzednio odwołania

i w ten sposób ewentualnie skorygowana ilość delegatów będzie miała prawo podejmować działania w ramach Walnego Zgromadzenia.

Ponieważ przed Walnym Zgromadzeniem Delegatów, które odbyło się w dniu 29.11.2008 r. Zarząd nie procesował w sposób przewidziany przepisami (i nie wypełnił w sposób zapewniający klubom prawo do odwołania się od uchwały w sprawie wykluczenia ze związku luk w przepisach wewnętrznych związku), Trybunał Arbitrażowy do Spraw Sportu przy PKOl przyznając słuszność argumentom wniosku postanowił jak w sentencji postanowienia.

Jednocześnie Trybunał Arbitrażowy stwierdza, że uprawnienie Ministra Sportu i Turystyki do wnioskowania o zawieszenie w czynnościach władz Związku i powołanie kuratora jest jednym z najsurowszych środków nadzoru – przewidzianym dla najbardziej nasilonych nieprawidłowości w działalności pzs. Jednocześnie na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Trybunał stwierdza, że Ministerstwo Sportu i Turystyki było na bieżąco informowane przez Komisję Rewizyjną Związku o przebiegu przygotowań do Walnego Zgromadzenia Delegatów i o popełnianych błędach w toku działań związanych z tzw. weryfikacją ilości klubów i ustalaniem przypadających poszczególnym WZSzach mandatów. Ponieważ przygotowania te trwały od początku 2008 r. i Zarząd PZSzach. wielokrotnie podejmował uchwały w sprawie weryfikacji klubów zrzeszonych w związku w celu prawidłowego ustalenia liczby przypadających, zaś Ministerstwo Sportu i Turystyki wielokrotnie było informowane o kolejnych krokach – i postępującym w środowisku szachowym konflikcie – zdaniem Trybunału organ nadzoru postąpiłby właściwie, gdyby dużo wcześniej skorzystał z przysługujących mu środków nadzoru (art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o sporcie kwalifikowanym), pomógł działaczom PZSzach w zażegnaniu konfliktu i wskazał prawidłową procedurę. Na marginesie Trybunał stwierdza, że zmiany w statucie związku zostały zaakceptowane przez Ministra Sportu (decyzja z 8.01.2007 r.) a zatem braki statutu i luki w przepisach dotyczących trybu odwoławczego od decyzji wykluczających i zawieszających członków PZSzach zostały w procesie nadzorczym przeoczone. Dodatkowo wskazać należy, że m.in. postawa przedstawiciela Departamentu Prawno-Kontrolnego Ministerstwa Sportu i Turystyki na Walnym Zgromadzeniu Delegatów w dniu 29.11.2008 r. przyczyniła się do nie rozpoznania przez Walne Zgromadzenie odwołania Śląskiego WZSzach - co z całą pewnością skutecznie rozwiałoby wątpliwości związane z ilością przyznanych mandatów i prawem 3 delegatów Śląskiego WZSzach do udziału w Zgromadzeniu. W takim przypadku mimo popełnionych uprzednio uchybień nie byłoby podstaw do kwestionowania ważności Walnego Zgromadzenia Delegatów.

